

19.2.2019

Aika: 19.2.2019 klo 17 – 20.10

Paikka: Valtuustotalon kahvio, Espoonkatu 5

Läsnä	VAMMAISNEUVOSTON JÄSENET		VAMMAISNEUVOSTON VARAJÄSENET
X	Pirkko Kuusela puheenjohtaja ESPIN – Espoon Invalidit ry		Irja Bäckström Suomen Vammaisten Lasten Tuki ry
	Mika-Erik Walls varapuheenjohtaja Espoon Autismi ja Aspergeryhdistys ry		Tiina Gyllenberg Espoon Kehitysvammatuki ry
X	Hanna Bäckström Uudenmaan Lihastautiyhdistys ry		Marita Lassila Pääkaupunki- seudun Diabetes-yhdistys ry
	Mika Levänen Kynnys ry		Raimo Aromaa Polioinvalidit ry
X	Reijo Toiminen Espoon Seudun Näkövammaiset ry		Emmi Eteläsalo-Holmberg Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
X	Hanne Österberg Lyhytkasvuiset – Kortväxa ry		Heidi Kellokoski Suomen Kipu ry
X	Kristiina Mustakallio (Kok.) Sosiaali- ja terveyslautakunta poistui klo 19.40 § 9 aikana		Tiina Ahlfors (Vas.) Tila- ja asuntojaosto
	Jenni Koski (Vih.) Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta		Raul Kajak (Kesk.) Liikunta- ja nuorisolautakunta
	Robert Donner (SFP) Kaupunkisuunnittelulautakunta		Jaana Valle (PerusS) Rakennuslautakunta
X	Anu Autio Vammaispalvelut, Sosiaali- ja terveystoimi, poistui klo 19, § 9 alussa, saapui klo 19.26, § 9 aikana		Tiina Hannikainen Terveyspalvelut, Sosiaali- ja terveystoimi
	Aulikki Torniainen Tilakeskusliikelaitos, Tekninen ja ympäristötoimi		Sirkku Wallin Rakennusvalvontakeskus, Tekninen ja ympäristötoimi
	Jari Järvi Liikunta- ja nuorisopalvelut, Sivistystoimi	X	Miia Loisa-Turunen Suomenkielisen opetuksen tulosyksikkö, Sivistystoimi
	MUUT EDUSTAJAT		
	Jonna Löflund Kaupunginhallituksen edustaja	X	Teemu Lahtinen Kaupunginhallituksen edustaja (vara), saapui klo 17.50, § 8 alussa
	Hanne Österberg Vammaisneuvoston neuvottelukunnan puheenjohtaja		Kalevi Bäckström Vammais- neuvoston neuvottelukunnan varapuheenjohtaja

19.2.2019

	Eva Peltola Sosiaali- ja potilasasiamies		
X	Marja-Liisa Lahtinen Vanhusneuvosto		
X	Sirkku Kiviniitty Vammaisasiamies Vammaisneuvoston sihteeri Yhteystiedot: puh. 050 344 5190, sirkku.kiviniitty@espoo.fi postiosoite: PL 220, 02070 ESPOON KAUPUNKI Kamreerintie 2 A 5. krs.		

1 § KOKOUKSEN AVAUS
Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

3 § VALITAAN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Hanne Österberg ja Hanna Bäckström.

4 § TODETTAAN EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN
Edellisen kokouksen pöytäkirja on hyväksytty.

5 § PÄÄTETÄÄN TYÖJÄRJESTYKSESTÄ JA KÄSITELTÄVISTÄ ASIOISTA
Esittelijöiden aikataulusta riippuen pyritään käsittelemään 10 § ennen 9 §. Tiedoksi tuleviin asioihin lisätään Viisikymppinen Matinkylä kasvaa – tilaisuus.

6 § MAKSULLISET SEMINAARIT
- ei tiedossa

7 § LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI ESPOON KAUPUNGIN
PÄÄTÖKSENTEOSSA

Esittelijänä erityissuunnittelija Annika Latva-Äijö.

Arja Ryyränen ja 34 muuta valtuutettua ovat jättäneet 16.10.2018 valtuustoaloitteen lapsivaikutusten arvioinnin toteuttamisesta Espoon kaupungin päätöksenteossa. Aloitteessa tuodaan esille mm. se, että päätösten vaikutukset tulee huomioida lapsiin ja perheisiin ja että lapsivaikutusten arviointi on hallituksen kärkihanke ja sitä kehitetään osana lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 24.1.2019, että vastaus valtuustoaloitteeseen ”Lapsivaikutusten arviointi Espoon kaupungin päätöksentekoon” palautetaan

19.2.2019

valmisteluun. Asiasta pyydetään lausunnot vammaisneuvostolta, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnalta ja nuorisovaltuustolta.

Keskustelussa esiin nousseita asioita:

- Vammaisnäkökulma tulisi saada arviointiin vahvemmin mukaan.
- Tulisi huomioida, että henkilö voi edustaa useita ryhmiä ja lomakkeen tulisi ohjata huomioimaan kaikki ryhmät.
- Espoossa valmistelija esittää päätettäväksi parhaan vaihtoehdon, Helsingissä valmistelija ei ota kantaa, mikä on paras vaihtoehto.

Vielä ei ole päätetty, milloin asia käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa. Lausunto pyydetään vammaisneuvostolta 5.3.2019 mennessä. Vammaisneuvoston puheenjohtajalle Pirkko Kuuselalle voi lähettää kommentteja lausuntoa varten.

Päätös: Valmistellaan lausunto valtuustoaloitteeseesta Lapsivaikutusten arviointi Espoon kaupungin päätöksentekoon.

8 § VAMMAISPALVELULAIN JA SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISTEN KULJETUSPALVELUJEN TOIMINTAOHJEIDEN PÄIVITYS

Esittelijä projektiasiantuntija Marion Ticklén.

Espoon kaupunki kilpailuttaa kuljetuspalvelujen välitystoiminnan ja kuljetuskaluston yhteistyössä läntisen Uudenmaan kuntien kanssa. Uudistuksen yhteydessä päivitetään vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelujen toimintaohjeet.

Kehittäjäasiakkaiden ja neuvostojen työpaja pidettiin 23.1.2019. Lisäksi sähköpostilla saatuja kommentteja on yhteensä 58 kpl. Asiakkaiden huomioiden ja toiveiden pohjalta on tehty seuraavia muutoksia:

- asiakasprofiiliin lisättiin kuljetuskalustotarpeet
- asiakasnumerolla tilaaminen on mahdollista
- saattajan ei tarvitse olla läsnä koko matkan ajan
- oman auton vaikutusta palvelun myöntämiseen lievennettiin (VPL)
- avustamisen ja saattamisen käsitteitä selvennettiin
- tilaamisen termit muokattiin asiakkaiden toiveiden pohjalta
- perheenjäsen -käsitettä laajennettiin koskemaan myös ei samassa taloudessa asuvia läheisiä
- yhdistelyyn kannustamisen muotoilua muokattiin
- ehdotusta bonusmatkoista muokattiin niin, että bonusmatkan voisi saada joka kuudennesta matkasta (alkuperäinen ehdotus; joka kahdeksas matka)

Keskustelussa nousi esiin seuraavia asioita:

- Voisiko saada järjestelmään sisään vakiotaksin saatavuuden ja voisiko avata, mitkä tulevat olemaan vakiotaksin saatavuuden kriteerit.

19.2.2019

- Pysähtyminen tulisi olla mahdollista esimerkiksi terveydentilaan liittyvänä, avustajan vaihtuessa ja pientä ostosta varten.
- Pysähdyksiä ei pystytä nykyisessä järjestelmässä reaaliaikaisesti seuraamaan, mutta uudessa järjestelmässä saadaan tietoa reaaliaikaisesti ja automaattisesti. Vuonna 2018 pysähdyksiä oli alle 1 %:ssa matkoista.
- Päiväkotipysähdys on mainittu toimintaohjeessa siitä syystä, että se voi kestää kauemmin kuin 10 minuuttia.
- Olisi hyvä saada vastaava palvelu kauppakeskuksiin kuin Omena-emäntä oli kauppakeskus Isossa Omenassa.
- Vuosikohtainen mahdollisuus käyttää matkoja tulisi mainita toimintaohjeessa.
- Ohjeessa mainittu maksimi neljä perheenjäsentä autossa on määräytynyt auton koon mukaan.
- Ohjeen mukaan kuljetus on peruttava 60 minuuttia ennen. Tästä poikkeuksena voi olla akuuttitilanne esimerkiksi sairauskohtaus, muuten peruuttamattomasta kuljetuksesta menee yksi matka.
- Yksilöasioiden jaostossa on ollut paljon muutoksenhakuja vammaispalvelujen kuljetuspalveluista. Internettiin on tulossa itsearvointilomakeisto, jolla voi alustavasti itse testata, onko oikeutettu ko. palveluun.

Projektiryhmässä käydään läpi kannanotot ja lain kohdat, joita kannanotoissa on esitetty. Asiakasohje tehdään erikseen asiakkaiden kanssa yhteistyössä.

Lausunto kuljetuspalvelujen toimintaohjeista pyydetään 11.3. mennessä. Vammaisneuvoston puheenjohtajalle Pirkko Kuuselalle voi lähettää kommentteja lausuntoa varten.

Päätös: Valmistellaan lausunto VpL:n ja ShL:n mukaisten kuljetuspalvelujen toimintaohjeiden päivityksestä.

9 § HOIVA-ASUMISEN ASIAKKUUDEN KRITTEERIT ESPOON VANHUSTEN PALVELUISSA

Sosiaali- ja terveyslautakunta on kokouksessaan 25.9.2018 pyytänyt, että hoiva-asumisen kriteerien toimivuutta arvioidaan. Samalla varmistetaan, että pitkäaikaishoidon paikkoja on riittävästi, jotta niihin on sujuva pääsy. Hoiva-asumisen asiakkuuden kriteerit Espoon vanhusten palveluissa hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa toukokuussa 2017 ja ne ovat olleet käytössä siitä lähtien.

Taustalla arvioinnissa on kysymys, onko Espoossa liian huonokuntoisia henkilöitä omassa kodissaan. RAI-kriteeristön pohjalta on pyritty arvioimaan, minkä kuntoisia kotihoidon asiakkaat ovat Espoossa valtakunnalliseen tilanteeseen verrattuna.

RAI-kustannuspainon keskiarvo on 1,15 valtakunnallisesti ja Espoossa se on 1,13 eli espoolaiset kotihoidon asiakkaat ovat parempikuntoisia kuin valtakunnassa keskimäärin. Asiakkuuskriteerit toimivat ja relevantit. Joitakin tarkennuksia tehdään.

19.2.2019

Selvitys on yleisellä tasolla, yksittäisissä tilanteissa voi olla liian huonokuntoisia kotona. Vuoden 2017 kriteerit ovat selkiyttäneet ja yhdenmukaistaneet päätöksentekoa ja oikeudenmukaisuus on parantunut. Kotihoidossa hoidetaan entistä enemmän apua tarvitsevia. Strategia painottaa kotona asumista. Yksilöllinen harkintaa kuitenkin on.

Vuonna 2017 tehtiin 400 päätöstä, joista 15 on ollut kielteisiä ja vuonna 2018 tehtiin 493 päätöstä, joista 16 on ollut kielteisiä. Vuonna 2018 hoiva-asumiseen odottavia asiakkaita oli kuukausittain katsottuna 28-44. Keskimääräinen odotusaika on ollut 29 vuorokautta. Kun on saanut päätöksen, ei joudu odottamaan, vaan paikka järjestyy nopeasti. Jos asiakas ei ota paikkaa vastaan, kolmen kuukauden aikaraja ei silloin sido. Osa hoivakotien kiinteistöistä on rahoitettu ARA-rahoituksella. Jos on varallisuutta, ei ole mahdollista päästä ARA-kohteeseen. Esimerkiksi Elä ja Asu kohteet ovat ARA-rahoitteisia.

Vammaisneuvoston puheenjohtajalle Pirkko Kuuselalle voi lähettää kommentteja lausuntoa varten perjantaihin 22.2. mennessä. Vanhusneuvoston lausunto lähetetään tiedoksi Pirkko Kuuselalle.

Lausunto pyydetään 28.2.2019 pidettävään sosiaali- ja terveyslautakunnan kokoukseen.

Päätös: Vammaisneuvosto valmistelee lausunnon Hoiva-asumisen asiakkuuden kriteereistä Espoon vanhusten palveluissa.

10 § VAMMAISPALVELUJEN KULJETUSPALVELUN OMAVASTUUOSUUS

HSL ottaa käyttöön vyöhykemaksut ensi keväänä. Kuljetuspalvelujen omavastuuosuuden muutosta on valmisteltu Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteistyönä. Tehtäväksi anto ryhmälle oli, että omavastuuosuuden tulee olla a) yhdenvertainen b) yksinkertainen c) kustannusneutraali. Ryhmän esitys on 2,80 € omavastuu/matka.

Vammaispalvelupäällikkö ei ole vienyt ryhmän esitystä eteenpäin, koska esitys ei ole kustannusneutraali. Valitettavasti vasta ryhmän esityksen jälkeen on voitu laskea kustannusvaikutukset. Muutos tarkoittaisi asiakasmaksutuottojen pienemistä yli 260 000 €. Seutumattojen asiakasmaksujen osuus on 48 % asiakasmaksuista. Tästä syystä asia palautetaan Espoon osalta valmisteluun.

Päätös: Vammaispalvelupäällikkö esitti vammaisneuvostolle tiedoksi, että esitystä ei ole viety eteenpäin.

Vammaisneuvosto esitti omana toiveena, että ShL:n mukaisten matkojen osalta korotetaan omavastuurajaa. Nykyisen ohjeen mukaan korvataan enintään 21€/matka, joka ei riitä kaikkialta edes lähipalveluihin.

11 § VPL- JA SHL- KULJETUSPALVELUJEN UUDISTAMISEN SEURANTA

Ohjausryhmän kuulumiset kerrotaan seuraavassa kokouksessa.

19.2.2019

Päätös: Tiedoksi

12 § ESTEETTÖMYYSTOIMINTA

12.1. Esteettömyysohjelman ohjausryhmän kuulumiset

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Pirkko Kuusela on ollut vammaisneuvoston edustajana ohjausryhmässä. Hanne Österberg on vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmän puheenjohtaja, joten olisi tarkoituksenmukaista, että hän edustaisi vammaisneuvostoa ohjausryhmässä.

Keskusteltiin, pitäisikö vammaisneuvoston tehdä aloite seuraavan esteettömyysohjelman laatimisen käynnistämisestä. Nykyinen esteettömyysohjelma päättyy vuonna 2020.

Päätös: Päätettiin nimetä Hanne Österberg vammaisneuvoston edustajaksi esteettömyysohjelman ohjausryhmään. Varaedustajana jatkaa Mika-Erik Walls.

12.2. Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmän kuulumiset

Espoonlahden katselmus on jälleen siirtynyt. Todettiin, että kun tehdään rakennussuunnitelmia, pitäisi katusuunnitelmien kulkea ohella. Tapiolan bussiterminaali avautuu 5.3. HKL:n järjestämä liikennöinnin testaus on 26.2.2019.

Ison Omenan Palvelutorin asiakashaastattelu kopin käytettävyys. Sirkku Kiviniitty tekee tästä selvityspyynnön Palvelutorin vastaavalle ja tiedoksi perusturvajohtajalle.

13 § UUDENMAAN VAMMAISNEUVOSTON KUULUMISET

UVA:n puheenjohtaja Pirkko Kuusela kertoi kuulumiset. Seuraava kokous on 27.2.2019. Helsingissä. Menevä Oy on kutsuttu kokoukseen kertomaan Kela matkojen välitystoiminnan valmistelusta. Menevä Oy on voittanut Kelan järjestämän kilpailutuksen ja tulee vastaamaan kyytien järjestämisestä Helsingin ja Uudenmaan alueella. Välityskeskuksen kautta välitetään Uudenmaan alueella kaikki Kela-korvattavat taksikyydit 1.4.2019 alkaen.

Vammaisneuvostoilta on pyydetty toimiohjeita ja tarkoitus on keskustella niiden toimivuudesta.

Päätös: Tiedoksi.

14 § LAUSUNNOT / KANNANOTOT

14.1. Lausuntopyynnöt

- Valtuustoaloite Lapsivaikutusten arviointi Espoon kaupungin päätöksentekoon (Kh/v) sosiaali- ja terveyslautakunta 28.2.2019

19.2.2019

- Hoiva-asumisen asiakkuuden kriteerit Espoon vanhusten palveluissa, sosiaali- ja terveyslautakunta 28.2.2019

- Kuljetuspalvelujen toimintaohjeiden päivitys, sosiaali- ja terveyslautakunta 21.3.2019

- Vammaispalvelujen kuljetuspalvelun omavastuuosuus, sosiaali- ja terveyslautakunnan käsittely siirtyy eteenpäin

14.2. Annetut lausunnot

- Lausunto valtuustokysymyksestä kansallisen muistiohjelman 2012-2020 Kohti muistiystävällistä Suomea toteuttaminen Espoossa, sosiaali- ja terveyslautakunnalle 14.1.2019

- Lausunto valtuustoaloitteista vammaisten työllistymisen parantamiseksi (Kh/Kv) sosiaali- ja terveyslautakunnalle 14.1.2019

15 § TIEDOKSI

15.1. Active NGOs – Wings to empower Citizens - Aktiiviset järjestöt – Kaupunkilaisia voimaannuttavat siivet. Hankkeen seuraavasta kokouksesta ilmoitetaan myöhemmin.

15.2. Viisikymppinen Matinkylä kasvaa – tilaisuus 25.3.2019 klo 17-20 Matinkylän Monarilla (Matinraitti 17) Tilaisuudessa kokeillaan Erätauko-menetelmää myös kaupunkisuunnittelun kontekstissa. Tapahtuman tila ei ole esteetön.

Todettiin, että vammaisneuvosto haluaisi kokouksista tietoa aikaisemmin ja vammaisneuvoston sihteeri tulisi olla molempien hankkeiden postituslistalla.

16 § MUUT ASIAT

- ei ollut muita asioita

17 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.10.

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Sirkku Kiviniitty
sihteeri

Hanna Bäckström
pöytäkirjan tarkastaja

Hanne Österberg
pöytäkirjan tarkastaja